

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 17 czerwca 2015 roku

Sąd Rejonowy Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Kowalska

Protokolant: stażysta Anna Buńka

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2015 roku w Poznaniu

odwołania **Q. S.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w P.

z dnia 26 marca 2014 roku znak (...) - (...) zmienionej decyzją z dnia 14 maja 2014 roku znak (...) - (...)

w sprawie: Q. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w P.

o zasiłek macierzyński - podstawa wymiaru

oddala odwołanie

SSR Anna Kowalska

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 marca 2014 roku, znak (...) - (...), zmienioną decyzją z dnia 14 maja 2014 roku znak (...) - (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P., na podstawie art. 3 ust. 4, art. 29 ust. 5, art. 31 ust. 1 i ust. 3 pkt 1 i 2, art. 36 ust. 4, art. 43, art. 48 ust. 1, ust. 2, art. 52 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2014 r., poz. 159), art. 179¹, art. 180 § 1, art. 182¹ § 1 pkt 2, art. 182¹a § 1 kodeksu pracy (Dz. U. z 2013 r., poz. 675 zez m.) :

- przyznał Q. S. zasiłek macierzyński w wysokości 100% za okres od dnia 19 września 2013 roku do 19 marca 2014 roku oraz w wysokości 60% za okres od dnia 20 marca 2014 roku do dnia 17 września 2014 roku z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej

- ustalił podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego przysługującego Q. S. z ubezpieczenia chorobowego za okres od dnia 19 września 2013 roku do dnia 17 września 2014 roku i stwierdził, że podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego stanowi przychód ustalony z pierwszego miesiąca ubezpieczenia chorobowego tj. sierpnia 2012 roku po umniejszeniu składek na ubezpieczenia społeczne w części finansowanej przez ubezpieczonego 13,71%. Tak ustalona podstawa zasiłku wynosi 334,03 zł, 100% stawka dzienna wynosi 11,13 zł brutto, a 60% stawka dzienna wynosi 6,68 zł brutto.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż od dnia 17 sierpnia 2012 roku Q. S. podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. W okresie od dnia 7 września 2012 roku do dnia 21 lutego 2013 roku Q. S. korzystała z prawa do zasiłku macierzyńskiego, następnie od dnia 18 kwietnia 2013 roku do dnia 11 lipca 2013 roku udokumentowała niezdolność do pracy z powodu choroby, a od dnia 19 września 2013 roku ponownie wystąpiła z roszczeniem o wypłatę zasiłku macierzyńskiego w związku z urodzeniem

kolejnego dziecka. ZUS zaznaczył, że pomiędzy w/w okresami pobierania zasiłków innego rodzaju występuje przerwa, która jest krótsza niż 3 miesiące kalendarzowe, dlatego podstawy wymiaru zasiłku nie ustala się na nowo. Ponadto jeżeli niezdolność od pracy powstała w pierwszym miesiącu kalendarzowym ubezpieczenia chorobowego, podstawę wymiaru zasiłku stanowi najniższa podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, po odliczeniu kwoty odpowiadającej 13,71 % podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe – dla ubezpieczonych, dla których określono najniższą podstawę wymiaru składek. Zatem, zgodnie z przepisami podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego przysługującego Q. S. za okres od dnia 19 września 2013 roku do dnia 17 września 2014 roku stanowi przychód ustalony z pierwszego niepełnego miesiąca ubezpieczenia chorobowego tj. sierpnia 2012 roku, po umniejszeniu o 13,71% tej kwoty. Tak ustalona podstawa zasiłku wynosi 334,03 zł, 100% stawka dzienna wynosi 11,13 zł brutto, a 60% stawka dzienna wynosi 6,68 zł brutto. ZUS wskazał, że od tak ustalonej podstawy wymiaru zasiłku dokonano na rzecz Q. S. wypłaty zasiłków za okresu poprzedzające tj. zasiłku macierzyńskiego, do którego prawo nabyła w okresie od dnia 7 września 2012 roku do dnia 21 lutego 2013 roku oraz zasiłku chorobowego za okres od dnia 18 kwietnia 2013 roku do dnia 11 lipca 2013 roku. Podstawa wymiaru zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 19 września 2013 roku do dnia 17 września 2014 roku nie została ustalona ponownie, gdyż pomiędzy kolejnymi okresami pobierania świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa brak było trzech kalendarzowych miesięcy przerwy. Jednocześnie organ rentowy zaznaczył, że obowiązujące przepisy z zakresu ustalania podstawy wymiaru zasiłku dla osoby ubezpieczonej poza systemem pracowniczym nie przewidują gwarancji wypłaty świadczenia od kwoty aktualnie obowiązującej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła w przepisany trybie i terminie odwołująca Q. S.. Odwołująca zaskarżyła wydaną decyzję w całości i zarzuciła jej naruszenie prawa materialnego – art. 48 w zw. z art. 43 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa – poprzez brak przyjęcia, że podstawa wymiaru zasiłku chorobowego nie podlega ponownemu ustaleniu podczas gdy zachodzą przesłanki do jej ponownego przeliczenia. Q. S. wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez uznanie, że podstawa wymiaru zasiłku chorobowego podlega ponownemu ustaleniu oraz przyznanie jej zasiłku macierzyńskiego z uwzględnieniem ponownie ustalonej podstawy wymiaru oraz zasądzenie od organu rentowego na jej rzecz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu odwołująca wskazała, że przyznany jej zasiłek macierzyński został obliczony od najmniejszej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe obowiązującej w styczniu 2012 roku tj. sprzed daty powstania jej uprzedniej niezdolności do pracy. Odwołująca podała, że gdy stan zdrowia jej pozwolił, dnia 12 lipca 2013 roku ponownie podjęła wykonywanie działalności gospodarczej, którą prowadziła do dnia porodu oraz opłacała składki za miesiące : lipiec, sierpień i wrzesień 2013 roku. W ocenie odwołującej powyższe potwierdza, że jej niezdolność do pracy nie wystąpiła, jak pierwotnie twierdził organ rentowy, w pierwszym miesiącu kalendarzowym podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu. Zdaniem Q. S. organ rentowy zobowiązany był do ponownego przeliczenia podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe, od której zależy wysokość należnego jej zasiłku przyznawanego po urodzeniu dziecka. Odwołująca wskazała, że w 2012 roku opłacała preferencyjne, najniższe składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, składka uzależniona była od wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, które w 2012 roku wynosiło 1500 złotych brutto, a z uwagi na prowadzenie działalności po ponownym jej podjęciu w lipcu 2013 roku, opłacała wyższą składkę na ubezpieczenie chorobowe gdy wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę wynosiła 1600 złotych brutto, co implikuje konieczność ponownego przeliczenia podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe. Odwołująca zauważyła, że ZUS obliczając jej zasiłek macierzyński nie wziął pod uwagę, iż od czasu ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego zmieniła się także najniższa podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe, co uzasadnia ponowne przeliczenie podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego. Zdaniem Q. S., w jej sprawie zachodzi wyjątek od reguły ponownego nieustalania podstawy wymiaru zasiłku, ponieważ poprzednio ustalona podstawa wymiaru zasiłku chorobowego (przyjęta przez organ rentowy także jako podstawa wymiaru zasiłku macierzyńskiego od 19 września 2013 r.) była ustalana w odniesieniu do wysokości minimalnego wynagrodzenia. W ocenie odwołującej, jeżeli opłacane przez nią składki w 2012 roku były uzależnione od wysokości minimalnego wynagrodzenia, po jego zmianie (i opłacaniu kolejnych składek), podstawa wymiaru zasiłku macierzyńskiego powinna ulec zmianie.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Dodatkowo ZUS wskazał, że zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2005 r., I UK 372/04, trzymiesięczny termin, o którym mowa w art. 43 ustawy obejmuje pełne miesiące kalendarzowe i do jego obliczenia nie ma zastosowania art. 112 kodeksu cywilnego.

Na rozprawie w dniu 30 stycznia 2015 r. Q. S. sprecyzowała, że domaga się zmiany zaskarżonej decyzji i ustalenia, że podstawa wymiaru zasiłku macierzyńskiego od dnia 19 września 2013 roku do dnia 17 września 2014 roku winna być obliczona od składek, które uiściła w okresie od lipca 2013 roku do września 2013 roku oraz za marzec i kwiecień 2013 roku kiedy też opłacała składki.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca Q. S. ma obecnie 29 lat, od dnia 17 sierpnia 2012 roku prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą – sklep z sukniami ślubnymi i z tego tytułu podlegała ubezpieczeniom społecznym, w tym ubezpieczeniu chorobowemu.

Przed dniem 17 sierpnia 2012 roku odwołująca nie podlegała ubezpieczeniom społecznym z jakiegokolwiek tytułu.

Dowód: bezsporne, zeznania odwołującej (k. 48), dokumenty w aktach pozwanego organu rentowego

Q. S. była uprawniona do zasiłku macierzyńskiego w okresie od dnia 7 września 2012 roku do dnia 21 lutego 2013 roku. Podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego z ubezpieczenia chorobowego za ten okres stanowił przychód ustalony z pierwszego niepełnego miesiąca ubezpieczenia chorobowego tj. sierpnia 2012 roku – 387,10 zł po umniejszeniu o 13,71 % tej kwoty. Tak ustalona podstawa wymiaru zasiłku wynosiła 334,03 zł, 100% stawka dzienna wynosiła 11,13 zł brutto.

Odwołująca po zakończeniu urlopu macierzyńskiego podjęła wykonywanie działalności gospodarczej.

Następnie od dnia 18 kwietnia 2013 roku do dnia 11 lipca 2013 roku Q. S. przebywała na zwolnieniu lekarskim związanym z ciążą. Po czym odwołująca wróciła do pracy.

W dniu 19 września 2013 roku odwołująca urodziła drugie dziecko i z tego względu pobierała zasiłek macierzyński w okresie od dnia 19 września 2013 roku do dnia 17 września 2014 roku.

Na zwolnieniu lekarskim w związku z trzecią ciążą odwołująca była od ukończenia zasiłku macierzyńskiego we wrześniu 2014 roku do końca listopada 2014 roku.

Odwołująca urodziła trzecie dziecko w dniu 16 stycznia 2015 roku.

Odwołująca zadeklarowała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe :

- za sierpień 2012 roku – 387,10 zł (naliczona od dnia 17 sierpnia 2012 roku),
- za wrzesień 2012 r. – 160 zł,
- za październik 2012 r. – 0,00 zł,
- za listopad 2012 r. – 0,00 zł,
- za grudzień 2012 r. – 0,00 zł,
- za styczeń 2013 r. – 0,00 zł,
- za luty 2013 r. – 200 zł,
- za marzec 2013 r. – 6500 zł,

- za kwiecień 2013 r. – 3683,33 zł,
- za maj 2013 r. – 0,00 zł,
- za czerwiec 2013 r. – 0,00 zł,
- za lipiec 2013 r. – 6500 zł,
- za sierpień 2013 r. – 9000 zł,
- za wrzesień 2013 r. – 5400 zł.

Dowód: bezsporne, pismo organu rentowego z dnia 2.10.2014 r. (k. 25-26), z dnia 16.02.2015 r. (k. 55-56), zeznania odwołującej (k. 48).

Podstawa wymiaru zasiłku macierzyńskiego należnego odwołującej za okres od dnia 7 września 2012 roku do dnia 21 lutego 2013 roku przy założeniu, iż podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowi najniższa miesięczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe za miesiąc, w którym powstało prawo do zasiłku po odliczeniach, o których mowa w art. 3 pkt 4 ustawy o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa, wyniosłaby 388,31 zł.

Dowód : pismo organu rentowego z dnia 18 marca 2015 r. (k. 73-74)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych powyżej dowodów.

Sąd uznał za w pełni wiarygodne dowody w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy oraz aktach organu rentowego, albowiem zostały one sporządzone przez powołane do tego osoby, w ramach przysługujących im kompetencji jak i w przewidzianej prawem formie. Ponadto nie były one kwestionowane przez strony, a i Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu. Fakt niekwestionowania przez strony treści kserokopii dokumentów znajdujących się w aktach sprawy pozwolił nadto na potraktowanie tychże kserokopii jako dowodów pośrednich istnienia dokumentów o treści im odpowiadającej.

Sąd przyznał przymiot wiarygodności zeznaniom odwołującej Q. S. w charakterze strony, albowiem były one spójne, logiczne i konsekwentne. Nadto nie były kwestionowane przez stronę pozwaną.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie Q. S. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Stosownie do treści artykułu 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2010 roku, nr 77 poz 512) w brzmieniu obowiązującym w dniu 19 września 2013r. – pierwszy dzień wypłaty spornego zasiłku macierzyńskiego zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego albo w okresie urlopu wychowawczego urodziła dziecko.

W myśl natomiast przepisu art. 29 ust. 5 w/w ustawy zasiłek macierzyński przysługuje przez okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego oraz okres urlopu rodzicielskiego, z zastrzeżeniem ust. 6, które to zastrzeżenie nie ma w sprawie zastosowania.

Art. 31 ust. 1 – 3 ustawy stanowi, że miesięczny zasiłek macierzyński za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego oraz okres urlopu ojcowskiego wynosi 100% podstawy wymiaru zasiłku. Miesięczny zasiłek macierzyński za okres ustalony przepisami Kodeksu

pracy jako okres urlopu rodzicielskiego wynosi 60% podstawy wymiaru zasiłku. Miesięczny zasiłek macierzyński w przypadku:

- 1)ubezpieczonej będącej pracownicą, która złożyła wniosek, o którym mowa w art. 179¹ Kodeksu pracy,
- 2)ubezpieczonej niebędącej pracownicą, która wniosek o wypłatę zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi dodatkowego urlopu macierzyńskiego w pełnym wymiarze oraz za okres odpowiadający okresowi urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze złożyła w terminie i na zasadach określonych w art. 179¹ Kodeksu pracy,
- 3)ubezpieczonego będącego pracownikiem, który złożył wniosek, o którym mowa w art. 182⁴ Kodeksu pracy,
- 4)ubezpieczonego niebędącego pracownikiem, który wniosek o wypłatę zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego w pełnym wymiarze oraz za okres odpowiadający okresowi urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze złożył w terminie i na zasadach określonych w art. 182⁴ Kodeksu pracy

- wynosi 80% podstawy wymiaru zasiłku za cały okres odpowiadający okresowi urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego oraz urlopu rodzicielskiego.

Zgodnie z art. 52 ustawy zasiłkowej przy ustalaniu podstawy wymiaru świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku macierzyńskiego i zasiłku opiekuńczego stosuje się odpowiednio przepisy art. 36 ust. 2-4, art. 38 ust. 1, art. 42, 43, 48 ust. 1 oraz art. 49 i 50, a do świadczenia rehabilitacyjnego także przepisy art. 19 ust. 2 i art. 46.

Stosowanie do art. 48 ust. 1 ustawy podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego przysługującego ubezpieczonemu niebędącemu pracownikiem stanowi przychód za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy.

Zgodnie z art. 49 ust. 1 pkt 1 ustawy – w brzmieniu obowiązującym w dniu 19 września 2013 roku – jeżeli niezdolność do pracy powstała w pierwszym miesiącu kalendarzowym ubezpieczenia chorobowego, podstawę wymiaru zasiłku stanowi najniższa podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe po odliczeniach, o których mowa w art. 3 pkt 4 - dla ubezpieczonych, dla których określono najniższą podstawę wymiaru składek.

Z kolei art. 43 ustawy stanowi, że podstawy wymiaru zasiłku nie ustala się na nowo, jeżeli między okresami pobierania zasiłków zarówno tego samego rodzaju, jak i innego rodzaju nie było przerwy albo przerwa była krótsza niż 3 miesiące kalendarzowe.

Kwestią sporną było to, czy podstawa wymiaru zasiłku macierzyńskiego przysługującego odwołującej Q. S. w okresie od dnia 19 września 2013 roku do dnia 17 września 2014 roku winna być obliczona od składek, które uiściła ona w okresie od lipca 2013 roku do września 2013 roku oraz za marzec i kwiecień 2013 roku.

Organ rentowy stoi na stanowisku, że podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego należnego odwołującej nie ustala się na nowo, ponieważ pomiędzy kolejnymi okresami pobierania świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa brak było 3 miesięcy kalendarzowych przerwy.

Z kolei zdaniem odwołującej ZUS zobowiązany był ponownie ustalić podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 19 września 2013 roku do dnia 17 września 2014 roku uwzględniając składki opłacone przez nią za lipiec, sierpień i wrzesień 2013 r. oraz marzec i kwiecień 2013 roku.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że w czasie ustalania wysokości zasiłku macierzyńskiego odwołującej przysługującego od dnia 7 września 2012 roku obowiązywał przepis art. 49 cyt. ustawy w brzmieniu tożsamym jak w dniu 19 września 2013r. Według stanu prawnego obowiązującego w dniu 7 września 2012 roku przepis

art. 49 pkt 1 ustawy zasiłkowej stanowił, że jeżeli niezdolność do pracy powstała w pierwszym miesiącu kalendarzowym ubezpieczenia chorobowego, podstawę wymiaru zasiłku stanowi najniższa podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, po odliczeniach, o których mowa w art. 3 pkt 4 – dla ubezpieczonych dla których określono najniższą podstawę wymiaru składek.

Jak wynika z analizy tego przepisu przewidywał on zasady ustalania podstawy wymiaru zasiłku dla osób nie będących pracownikami w oparciu o najniższą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe ale dotyczył tylko sytuacji gdy niezdolność do pracy powstała w pierwszym miesiącu kalendarzowym ubezpieczenia chorobowego. Zatem nie dotyczył sytuacji odwołującej, która wniosła o wypłatę zasiłku macierzyńskiego w drugim miesiącu kalendarzowym ubezpieczenia chorobowego. Przy czym zg. z art. 52 cyt. ustawy do ustalania podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego stosuje się odpowiednio przepis art. 49 ustawy. W dniu 7 września 2012r nie było ustawowego rozstrzygnięcia przypadku kiedy niezdolność do pracy powstała przed upływem pełnego miesiąca kalendarzowego ubezpieczenia a jedynie gdy niezdolność powstała w pierwszym miesiącu kalendarzowym ubezpieczenia. Nie było rozstrzygnięcia jak ustalać podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego gdy zasiłek macierzyński przysługiwał od drugiego miesiąca kalendarzowego ubezpieczenia chorobowego ale pierwszy miesiąc kalendarzowy nie był objęty ubezpieczeniem chorobowym w całości.

Z dniem 1 grudnia 2013 roku przepis art. 49 ust. 1 pkt 1 ustawy zasiłkowej został zmieniony i aktualnie stanowi on, że jeżeli niezdolność do pracy powstała przed upływem pełnego miesiąca kalendarzowego ubezpieczenia chorobowego podstawę wymiaru zasiłku stanowi najniższa miesięczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, za miesiąc, w którym powstało prawo do zasiłku, po odliczeniach, o których mowa w art. 3 pkt 4 – dla ubezpieczonych, dla których określono najniższą podstawę wymiaru składek.

Różnica między brzmieniem przepisu art. 49 ustawy obowiązującego w dniu 7 września 2012r. a aktualnym polega m.in. na tym, że aktualnie przepis ten w sytuacji gdy niezdolność do pracy powstała przed upływem pełnego miesiąca kalendarzowego ubezpieczenia chorobowego pozwala na ustalenie podstawy wymiaru zasiłku przy uwzględnieniu najniższej miesięcznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe za miesiąc, w którym powstało prawo do zasiłku. Przy ustalaniu podstawy wymiaru bierze się zatem pod uwagę najniższą podstawę wymiaru za cały miesiąc. Natomiast w stanie prawnym obowiązującym w dniu 7 września 2012 roku przepis stanowił, że jeżeli niezdolność do pracy powstała w pierwszym miesiącu kalendarzowym ubezpieczenia chorobowego, podstawę wymiaru zasiłku stanowiła najniższa podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe. Podstawę wymiaru zasiłku w sytuacji powstania niezdolności do pracy w drugim miesiącu kalendarzowym ubezpieczenia chorobowego ustalić należało zatem tak jak uczynił to organ rentowy z przychodu za pierwszy niepełny miesiąc ubezpieczenia biorąc pod uwagę tylko składkę za część miesiąca faktycznie uiszczoną przy czym w niniejszej sprawie była to składka od najniższej podstawy wymiaru składek z uwzględnieniem iż składkę zapłacono tylko za część miesiąca. W tym miejscu zwrócić uwagę należy, iż w art. 52 cyt. ustawy nie ma odesłania do art. 37 ust. 1 cyt. ustawy przewidującego w przypadku osób będących pracownikami możliwość uzupełnienia podstawy wymiaru zasiłku w przypadku gdy niezdolność do pracy powstała przed upływem pełnego miesiąca kalendarzowego ubezpieczenia. Nie było zatem możliwości prawnych umożliwiających uzupełnienie podstawy wymiaru zasiłku w sytuacji powstania niezdolności do pracy przed upływem pełnego miesiąca kalendarzowego ubezpieczenia osobom nie będącym pracownikami. Zatem ustalona przez organ rentowy podstawa wymiaru zasiłku macierzyńskiego Q. S. na okres zasiłku macierzyńskiego od dnia 7 września 2012 roku do dnia 21 lutego 2013 roku była prawidłowa. Nadto wskazać należy, że wysokość zasiłku liczona wg przepisów i ich interpretacji na dzień 7 września 2012 r. kwotowo różni się tylko nieznacznie od podstawy wymiaru wyliczonej wg obowiązującego przepisu art. 49 cyt. ustawy, który nakazuje ustalenie podstawy wymiaru zasiłku w przypadku gdy niezdolność do pracy powstała przed upływem pełnego miesiąca kalendarzowego ubezpieczenia od najniższej miesięcznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe za miesiąc w którym powstało prawo do zasiłku po stosownych odliczeniach. Z hipotetycznego wyliczenia podstawy wymiaru zasiłku odwołującej za okres od dnia 7 września 2012 roku do dnia 21 lutego 2013 roku przy założeniu, że podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowi najniższa miesięczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe za miesiąc w którym powstało prawo do zasiłku po odliczeniach o których mowa w art. 4 pkt 4 ustawy zasiłkowej wynika, że podstawa wymiaru zasiłku

za wskazany okres wyniosłaby 388,31 zł, podczas gdy wyliczona dla odwołującej kwota zasiłku macierzyńskiego z najniższej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe obowiązującej w sierpniu 2012 roku tj. 450 zł, po dokonaniu odliczenia kwoty odpowiadającej 13,71 % podstawy wymiaru, wyniosła 334,03 zł.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że podstawa wymiaru zasiłku macierzyńskiego należnego odwołującej za okres od dnia 7 września 2012 roku do dnia 21 lutego 2013 roku była prawidłowa.

W dalszej kolejności Sąd był więc zobligowany do rozstrzygnięcia czy przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 19 września 2013 roku do dnia 17 września 2014 roku można uwzględnić składki opłacone przez odwołującą za lipiec, sierpień i wrzesień 2013 r. oraz marzec i kwiecień 2013 roku.

Zgodnie z powołanymi powyżej przepisami podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego nie ustala się ponownie, gdy pomiędzy okresami pobierania zasiłków (tego samego, jak i innego rodzaju) nie było przerwy, ewentualnie zaistniała przerwa była krótsza niż trzy miesiące. A contrario jeśli więc przerwa trwała dokładnie trzy miesiące bądź dłużej niż trzy miesiące - podstawę wymiaru zasiłku ustala się na nowo. Trzymiesięczny termin, o którym mowa w art. 43 powołanej ustawy, obejmuje pełne miesiące kalendarzowe i do jego obliczania nie ma zastosowania art. 112 k.c. (teza 2 wyroku SN z dnia 5 kwietnia 2005 r., I UK 372/04).

W niniejszej sprawie odwołująca Q. S. dokonała zgłoszenia do ubezpieczenia chorobowego od dnia 17 sierpnia 2012 roku i zadeklarowała podstawę wymiaru składek w wysokości 387,10 zł. Następnie w okresie od dnia 7 września 2012 roku do dnia 21 lutego 2013 roku odwołująca pobierała zasiłek macierzyński, który został ustalony z pierwszego niepełnego miesiąca ubezpieczenia chorobowego – zgodnie z art. 48 ust. 1 w związku z art. 52 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa tj. za sierpień 2012 roku i która to podstawa wymiaru po umniejszeniu o 13,71 % kwoty wyniosła 334,03 zł. Następnie za miesiące marzec 2013 roku i kwiecień 2013 roku odwołująca opłacała składki od zadeklarowanej podstawy wymiaru w kwotach odpowiednio 6500 zł i 3683,33 zł. Po dwóch miesiącach opłacania składek odwołująca stała się niezdolna do pracy i w okresie od dnia 18 kwietnia 2013 roku do dnia 11 lipca 2013 roku pobierała zasiłek chorobowy. Po zakończeniu pobierania zasiłku chorobowego odwołująca kontynuowała prowadzenie działalności i za lipiec 2013 roku zadeklarowała podstawę wymiaru w kwocie 6500 zł, za sierpień 2013 roku w kwocie 9000 zł, a za wrzesień w wysokości 5400 zł. Następnie w okresie od dnia 19 września 2013 roku do 17 września 2014 roku odwołująca przebywała na zasiłku macierzyńskim.

Wobec powyższego brak jest podstaw do ponownego ustalenia podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego za sporny okres. Analizując cały okres prowadzenia przez odwołującą działalności gospodarczej i pobierania w trakcie tej działalności zasiłków czy to macierzyńskiego czy to chorobowego stwierdzić należy, że między okresami pobierania zasiłków nie wystąpiła przerwa dłuższa niż 3 miesiące. Między okresem pobierania zasiłku macierzyńskiego do dnia 21 lutego 2013 roku a pobieraniem zasiłku chorobowego od dnia 18 kwietnia 2013 roku wystąpiła niespełna dwumiesięczna przerwa, a z kolei między okresem pobierania zasiłku chorobowego do dnia 11 lipca 2013 roku a okresem pobierania zasiłku macierzyńskiego od dnia 17 września 2014 roku wystąpiła nieco ponad dwumiesięczna przerwa. Przypomnieć należy, że aby podstawa wymiaru zasiłku mogła być ustalona na nowo, przepisy wymagają zaistnienia przerwy nie krótszej niż 3 miesiące między okresami pobierania zasiłków, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca.

Nadto Sąd zaznacza, że wbrew twierdzeniu odwołującej, w jej sprawie nie znajduje zastosowania wyjątek, iż przeliczenie podstawy zasiłku może nastąpić także po przerwie krótszej niż trzy miesiące w sytuacji, gdy w okresie tej przerwy nastąpiła zmiana wysokości minimalnego wynagrodzenia, a zasiłek chorobowy był wymierzany od tej właśnie podstawy. Słuszne jest w tej mierze stanowisko organu rentowego, iż obowiązujące przepisy z zakresu ustalania podstawy wymiaru zasiłku dla osoby ubezpieczonej poza systemem pracowniczym nie przewidują gwarancji wypłaty świadczenia od kwoty aktualnie obowiązującej minimalnej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe albowiem do ubezpieczonych nie będących pracownikami nie stosuje się art. 45 ust. 1 cyt. ustawy.

W myśl art. 45 ust. 1 ustawy zasiłkowej podstawa wymiaru zasiłku chorobowego z tytułu pracy w pełnym wymiarze czasu pracy nie może być niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, po odliczeniu kwoty

odpowiadającej 13,71% tego wynagrodzenia. Tego przepisu jednak nie stosuje się odpowiednio do osób nie będących pracownikami. Brak jest bowiem przepisu umiejscowionego w rozdziale 9 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa regulującym zasady ustalania podstawy wymiaru zasiłków przysługujących ubezpieczonym nie będącym pracownikami który odsyłałby do przepisu art. 45 ust. 1 cyt ustawy. Podobnie nie ma odesłania do art. 40 cyt. ustawy gwarantującego osobom będącym pracownikami prawo do uwzględnienia w podstawie wymiaru zasiłku zmian w wysokości wynagrodzenia.

Reasumując zaskarżona decyzja organu rentowego była właściwa i została wydana w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Tym samym nie ma żadnych podstaw by zmieniać ustaloną podstawę wymiaru zasiłku lub obliczać ją z uwzględnieniem składek uiszczonych przez odwołującą po dniu 7 września 2012 r.

Uwzględniając powyższe, Sąd w oparciu o powołane przepisy prawa materialnego oraz art. 477¹⁴§1 kpc oddalił odwołanie jako bezzasadne.

SSR Anna Kowalska